

Na podlagi sedmega odstavka 58. člena in sedmega odstavka 59. člena Zakona o dolgotrajni oskrbi (Uradni list RS, št. 196/21) minister za zdravje v soglasju z ministrom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti izdaja

PRAVILNIK

o minimalnih prostorskih, tehničnih in varnostnih pogojih ter standardih in obsegu posteljnih zmogljivosti pri izvajalcih dolgotrajne oskrbe v javni mreži dolgotrajne oskrbe

I. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen (vsebina pravilnika)

Ta pravilnik določa:

- podrobnejše minimalne prostorske, tehnične in varnostne pogoje,
- podrobnejše standarde za opravljanje DO, ki določajo število, namembnost, opremljenost in velikost prostorov, v katerih se izvajajo storitve DO pri izvajalcih DO v instituciji ali DO na domu in
- obseg posteljnih zmogljivosti dolgotrajne oskrbe (v nadaljnjem besedilu: DO) v instituciji iz drugega odstavka 58. člena (Zakona o dolgotrajni oskrbi, Uradni list RS, št. 196/21; v nadaljnjem besedilu: zakon).

II. SKUPNE DOLOČBE O PROSTORSKIH, TEHNIČNIH IN VARNOSTNIH POGOJIH

2. člen (uporaba pravilnika)

(1) Ta pravilnik se uporablja za načrtovanje minimalnih prostorskih, tehničnih in varnostnih pogojev za opravljanje DO v instituciji iz drugega odstavka 58. člena zakona, za izvajalce DO iz 129. člena zakona v primeru novogradnje objektov in za izvajalce pomoči na domu v skladu s petim odstavkom 58. člena zakona.

3. člen (lokacija objekta)

(1) Makrolokacija objekta, v katerem se izvaja DO v instituciji, je določena v skladu s prostorskimi ureditvenimi zahtevami lokalnih skupnosti in javno mrežo DO v skladu s 7. členom zakona.

(2) Makrolokacijski pogoj je urejena prometna infrastruktura z možnostjo javnega oziroma organiziranega prevoza in bližina trgovine, lekarne, banke, pošte, zdravstvenega doma oziroma zdravstvene postaje in drugih objektov s podobnim namenom.

(3) Zemljišče mora biti komunalno opremljeno in vključeno v naselje. V bližini mora biti urejena prometna infrastruktura z možnostjo javnega prevoza. Neposredna okolica mora omogočati ozelenitev in ureditev površin za rekreacijo in počitek.

(4) Mikrolokacija določa stavbno zemljišče za postavitve objekta v skladu z izvedbenim prostorskim aktom.

(5) Mikrolokacijske razmere so:

- komunalna opremljenost zemljišča,
- konfiguracija zemljišča glede na dostopnost za gibalno ovirane ljudi,
- smer objekta glede na osončenost, osvetljenost, vetrovnost in druge naravne danosti in
- urejenost neposredne okolice z možnostjo ozelenitve in ureditve površin za rekreacijo in počitek.

4. člen **(stavbno zemljišče in zunanje ureditve)**

(1) Stavbno zemljišče zajema zemljišče pod objektom ter funkcionalno zemljišče, ki ga sestavljajo komunikacijske površine (dostopi, dovozi, parkirišča), gospodarsko dvorišče ter zelene in rekreacijske površine.

(2) Dostopi za pešce morajo biti varni in ločeni od motornega prometa.

(3) Izvajalec DO iz drugega in tretjega odstavka 58. člena zakona zagotovi parkirna mesta v skladu z določbami izvedbenega prostorskega akta oziroma najmanj eno parkirno mesto na osem postelj, če je slednje za izvajalca DO ugodneje, pri čemer se potrebno število parkirnih mest zaokrožuje navzgor. Parkirna mesta so lahko zunanja (odmaknjena od objekta DO) ali notranja (v kletnih prostorih objekta DO). Najmanj deset odstotkov parkirnih mest oziroma eno parkirno mesto je namenjeno invalidom. Parkirna mesta za invalide morajo biti ustrezno označena.

(4) Pešpoti in dostopi do vhodov v objekt DO so v skladu z zahtevami pravilnika, ki ureja univerzalno gradnjo in uporabo stavb, izvedeni na način, ki omogoča varen, neoviran in najkrajši možen dostop vsem uporabnikom in obiskovalcem.

(5) Tlaki pešpoti so gladki, vendar ne drseči, iz trajnih materialov in označeni ter osvetljeni v skladu s standardom SIST ISO 21542. Ob daljših pešpotih so nameščene klopi, ki omogočajo uporabnikom in obiskovalcem možnost počitka.

(6) Pešpoti in poti, namenjene osebam v invalidskem vozičku, so čvrste, ne drseče in opremljene s taktilnimi oznakami v skladu s standardi SIST ISO 21542, SIST 1186 in SIST EN 60118.

(7) Dovoz za osebna in reševalna vozila mora biti izveden najmanj do glavnega vhoda v objekt DO. Širina dovozne poti znaša najmanj 3 m z dodatnim pločnikom širine najmanj 1,20 m. Če so dovozne poti omejene z vertikalnimi elementi (zidci, stebrički), je širina dovozne poti najmanj 3,50 m. Površina dovoza pred vhodom v stavbo ima nadstrešek v območju izstopanja in transporta uporabnika iz vozila. Najmanjša svetla višina nadstreška je 3 m.

(8) V bližini glavnega vhoda v objekt DO se mora zagotoviti odstavno mesto za reševalna vozila in vozila taksistov ter prostor za parkiranje koles.

(9) Dovozi za gasilska vozila (cestišča oziroma utrjene površine) so izvedeni v skladu s pravilnikom, ki določa požarno varnost v stavbah, in Tehničnimi smernicami za graditev TSG-1-001:2019: Požarna varnost v stavbah.

(10) Gospodarski dostopi in manipulacijske površine omogočajo neovirano oskrbo vseh služb in zagotavljajo fizično ločevanje transportnih poti in manipulacijskih območij.

5. člen **(horizontalne komunikacije in dostopi)**

(1) V objektu se ločijo vhodi v objektu po namenu:

- glavni vhod,
- gospodarski vhod,
- stranski vhodi.

(2) Glavni vhod v objekt je zaščiten pred vremenskimi vplivi, brez arhitekturnih ovir in ustrezno oblikovan, da omogoča orientacijo v prostoru. Omogočen je dovoz za intervencijska vozila do vhoda brez križanja s pešpotjo.

(3) Za neoviran dostop oseb z gibalno ali senzorno oviranostjo je celotno območje glavnega vhoda (od dovoza do glavne avle) izvedeno skladno z zahtevami standardov SIST ISO 21542 in SIST ISO 1186.

(4) Za dostop težje gibljivim in nepokretnim osebam je do vhoda v objekt DO izveden dovoz, ki je v območju vhoda nadkrit. Če je za dovoz treba izvesti klančino, je ta ogrevana, naklon in širina klančine pa omogočata enosmerni promet z osebnim oziroma reševalnim vozilom.

(5) Nadkrito območje pred vhodom v objekt DO je dimenzionirano tako, da omogoča dostop osebam in vozilom. Finalna površina tlaka je gladka, nedrseča in primerno osvetljena. Površina pod nadstreškom je opremljena s klopmi in koši za odpadke, ki ne ovirajo komunikacijskih poti.

(6) Dimenzije vetrolova omogočajo neoviran vhod in izhod uporabnikom in obiskovalcem. Širine vrat in sistem njihovega odpiranja zagotavljajo neoviran prehod in so v skladu s požarnovarnostnimi (evakuacijskimi) zahtevami. Vetrolov je opremljen s klicnimi napravami. Vhodna vrata so opremljena s kontrastnim oznakami.

(7) Če se v objektu nahaja informacijski pult, naj bo ta viden z vhoda v objekt DO in dostopen za invalide. Del pulta, namenjen komunikaciji z osebami z okvaro sluha, je nezastekljen in opremljen z indukcijsko slušno zanko, nameščeno v skladu s standardom SIST EN 60118-4. Če je informacijski pult postavljen več kot 5 m od glavnega vhoda, do njega vodi talna taktilna vodilna oznaka.

(8) Glavna avla v objektu DO je centralni javni prostor stavbe. Zasteklitev v čim večji meri zagotavlja naravno osvetlitev in omogoča naravno prezračevanje glavne avle. V območje vhodnega dela glavne avle se lahko umestijo spremljajoči javni programi.

(9) Iz glavne avle mora biti omogočen dostop do sanitarnih prostorov za obiskovalce (moške, ženske in invalide). V sklopu sanitarij za obiskovalce je najmanj en sanitarni prostor prilagojen za uporabo invalidom.

(10) Hodniki so široki najmanj 200 cm in obojestransko opremljeni z oprijemalnimi ročaji na višini 90 cm.

(11) Steklena stenske površine in steklena vrata ob horizontalnih komunikacijah so iz varnostnega stekla in vidno varnostno označene. V primeru francoskih oken je nameščena zunanja zaščita v obliki balkonske ograje z zgornjim oprijemalnim robom, ki sega najmanj 100 cm nad notranji gotov pod. Spodnji rob steklenih površin je v okviru ali parapetu višine najmanj 20 cm od tal.

(12) Talne obloge zagotavljajo protizdrsnost, tudi če so mokre. Material talnih oblog je enostaven za vzdrževanje.

6. člen

(vertikalne komunikacije)

(1) Objekti DO imajo lahko največ pet nadzemnih etaž, ki so povezane z vertikalnimi komunikacijami.

(2) Stopniščne rame so široke najmanj 120 cm z največ 10 stopnicami med podesti in obojestransko opremljene z oprijemalnimi ročaji, ki se zaključijo vodoravno ob zadnji stopnici. V institucijah iz tretje alineje drugega odstavka 58. člena zakona mora objekt imeti najmanj eno stopnišče širino stopniščnih ram vsaj 140 cm in globino podestov minimalno 170 cm, kar omogoča transport uporabnikov na nosilih.

(3) Število stopnišč, njihove lokacije in dimenzije so odvisne od funkcionalne zasnove stavbe.

(4) Glede na namembnost in vrsto uporabnikov stopnišča delimo na:

- glavno stopnišče, ki je namenjeno vsem uporabnikom stavbe;
- servisno stopnišče, ki je namenjeno dostavi in prevozu osebja;

- zasilno, evakuacijsko stopnišče, ki je namenjeno umiku oseb iz stavbe v primeru požara oziroma drugih nesreč.

(5) Glavno stopnišče je v osrednjem delu (jedru) stavbe. Če je stavba opremljena tudi z dvigali, je stopnišče nasproti dvigal. Dimenzije stopnišča in zahteve v zvezi z izvedbo stopnic in oprijemal so v skladu s standardom SIST ISO 21542.

(6) Nastopne plošče stopnic in podesti so iz materialov, ki so trajni in neobčutljivi na obrabo.

(7) Nastopni robovi stopnic so grobo obdelani in kontrastno barvno označeni. Nastopne plošče morajo biti brez previsov.

(8) Za premagovanje manjših višinskih razlik na nivoju iste etaže se morajo izvesti klančine.

(9) Klančine za gibalno ovirane osebe so izvedene in označene skladno s standardom SIST ISO 21542.

(10) Objekt DO, ki nima vseh prostorov v pritličju, mora biti opremljen z najmanj enim dvigalom, ki omogoča tudi transport bolniških postelj.

(11) Vsa dvigala v objektu DO morajo izpolnjevati zahteve iz pravilnika, ki ureja varnost dvigal, oziroma harmoniziranih standardov: SIST EN 81-20 in SIST EN 81-50. Vgrajene materiale, njihovo izvedbo in dimenzije kabin v dvigalih določa standard SIST ISO 4190- 5.

(12) Velikost svetle dimenzije kabine in vrat dvigala določa namen, za katerega se dvigalo uporablja.

(13) Dvigala, namenjena evakuaciji morajo biti izvedena tako, da omogočajo varen in neoviran umik oseb iz stavbe, skladno z zahtevami iz predpisov s področja požarne varnosti.

(14) Tipke za upravljanje dvigal so na višini do 120 cm od tal, vizualno kontrastne, simboli na njih pa tipno zaznavni. Ne uporablja se zaslonov na dotik. Komunikacijska naprava v dvigalu je opremljena z indukcijsko slušno zanko za potrebe komunikacije oseb z okvaro sluha s službo za reševanje iz dvigala in s svetlobnim signalom, ki označuje, kdaj je ta komunikacija vzpostavljena. Dvigalo je opremljeno z zvočnimi najjavami nadstropij.

(15) Pred vhodom v dvigala je dovolj velika površina za dostop oseb na invalidskem vozičku.

(16) Komunikacijska pot med kuhinjo in centralno jedilnico je čim krajša in brez ovir za prevoz vozičkov s hrano. Če je med kuhinjo in jedilnico etažna razlika, se za prevoz hrane zagotovi dvigalo.

(17) Komunikacijske poti omogočajo preprečevanje križanja čistih in nečistih poti.

7. člen

(osvetljenost, prezračevanje in klimatizacija prostorov v objektih institucionalnega varstva)

(1) Delovni in bivalni prostori zagotavljajo dnevno osvetlitev in umetno razsvetljavo. Razsvetljava preprečuje bleščanje in zagotavlja enakomerno osvetlitev prostora.

(2) Stalna delovna mesta v prostorih zagotavljajo dnevno osvetlitev in umetno razsvetljavo v skladu s pravilnikom, ki določa zahteve za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih, standard SIST EN 12464-1 in Standardom o dnevni svetlobi v prostorih SIST EN 17037.

(3) Okna bivalnih in delovnih prostorov so opremljena s senčili.

(4) Objekt DO je prezračevan in klimatiziran. Pri načrtovanju se upoštevajo zahteve v skladu s predpisom o prezračevanju in klimatizaciji stavb.

(5) Za določanje tehničnih zahtev, kakovosti zraka in toplotnega okolja, se upoštevajo predpisi s področja gradbeništva.

8. člen (označitve)

(1) Notranje in zunanje označitve (vizualne komunikacije) v objektih DO so prilagojene gibalno in senzorno oviranim osebam. Izvedene morajo biti v celoti skladno z zahtevami pravilnika o univerzalni graditvi in uporabi stavb ter standardov SIST ISO 21542 in SIST 1186.

(2) Označevalni sistem znotraj objekta je grafično poenoten.

(3) Lokacije namestitve označitev in načini izvedbe so lahko različni glede na namen in vrsto označbe:

- označbe dostopov do stavb in vhodov objektov DO so nameščene ob dovozih in dostopnih pešpoteh (samostojne table, panoji);
- označbe smeri dostopov do posameznih delov objekta DO so nameščene v glavni avli in hodnikih (table, nameščena na spuščen strop ali konzolno pritrjene na stene);
- označbe namena prostora in druga obvestila ter opozorila so nameščena ob vratih prostorov objekta DO.

(4) Tipologija črk v napisih je enostavna in čitljiva. Dimenzije črk v napisih na označevalnih tablah so prilagojene slabovidnim osebam.

(5) Za označevanje se ne uporabljajo kombinacije barv, ki so za ljudi z barvno slepoto manj zaznavne.

(6) Lokacije označevalnih tabel (predvsem njihova višina) so prilagojene obsegu pogleda (zornemu kotu) oseb na invalidskem vozičku.

9. člen (komisija)

Izpolnjevanje pogojev iz tega pravilnika ugotavlja Komisija za minimalne prostorske, tehnične in varnostne pogoje za opravljanje DO, ki jo s sklepom imenuje minister, pristojen za izdajo dovoljenja za opravljanje DO v skladu s 60. členom zakona. Komisijo sestavljajo najmanj trije člani, od katerih mora biti en član predstavnik stroke socialnega dela ali gerontologije, en član predstavnik zdravstvene stroke in en član predstavnik arhitekturne ali gradbene stroke.

III. MINIMALNI PROSTORSKI, TEHNIČNI IN VARNOSTNI POGOJI ZA OPRAVLJANJE DO V INSTITUCIJI

3.1. Obseg posteljnih zmogljivosti v instituciji za DO

10. člen (obseg posteljnih zmogljivosti)

Obseg posteljnih zmogljivosti DO v instituciji DO iz drugega odstavka 58. člena zakona se določi v obsegu:

- največ 24 posteljnih zmogljivosti v bivalni enoti iz prve alineje drugega odstavka 58. člena zakona;
- najmanj 25 posteljnih zmogljivosti v oskrbnem domu iz druge alineje drugega odstavka 58. člena zakona in
- najmanj 100 posteljnih zmogljivosti v negovalnem domu iz tretje alineje drugega odstavka 58. člena zakona.

3.2. Obvezni prostori

11. člen (prostori)

V objektu DO so:

- prostori, namenjeni uporabnikom DO;
- prostori za zaposlene in
- gospodarski servisni prostori.

12. člen (sobe, sanitarije in kopalnice)

(1) Bivanje se zagotovi najmanj v standardni nastanitvi.

(2) Za standardno nastanitev se šteje bivanje v dvoposteljni sobi površine najmanj 21,5 m² (18,0 m² + 3,5 m² kopalnice) ali enoposteljni sobi površine najmanj 17,5 m² (14,0 m² + 3,5 m² kopalnice). Minimalna širina sobe je 3,25 m.

(3) Sobe in kopalnice iz prejšnjega odstavka ne smejo biti prehodne.

(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena se lahko v institucijah iz druge in tretje alineje drugega odstavka 58. člena zakona največ deset odstotkov posteljnih zmogljivosti organizira na način strnjenega oddelka tako, da se med dvema eno ali dvoposteljnim sobama vzpostavi kopalnica površine najmanj 3,5 m².

(5) Opremo sobe sestavljajo najmanj:

1. postelja dimenzij najmanj 90 x 200 cm, višine 55 cm, na kolesih, z možnostjo nastavitve višine in možnostjo namestitve držal oziroma posteljnih ograj in trapeza;
2. nočna omarica dimenzij najmanj 40 x 40 x 50 cm;
3. garderobna omara dimenzij najmanj 90 x 60 x 190 cm;
4. pritrjen predalnik;
5. miza dimenzij najmanj 60 x 60 cm in
6. stol.

(6) Razporeditev opreme v sobi mora upoštevati trajektorije postelj in invalidskih vozičkov.

(7) Kopalnice so opremljene s straniščno školjko s pokrovom, konzolnim umivalnikom z odlagalno površino in ogledalom, nameščenim na višini, ki omogoča uporabo tudi osebam na invalidskem vozičku, ter prho v nivoju tlaka. Oporni ročaji morajo biti nameščeni ob straniščni školjki in prhi. Vrata v kopalnice se odpirajo navzven ali so drsna in ne smejo imeti pragov.

(8) Najmanjša svetla širina vrat sobe mora biti 110 cm, kopalnice pa 90 cm.

(9) Bivalni prostori uporabnikov so opremljeni z dodatno osvetlitvijo ob postelji in ob ogledalu v sanitarijah. V bivalnih prostorih in kopalnicah so nameščeni senzorji gibanja za diskretno osvetlitev komunikacijske poti med bivalnim prostorom in kopalnicami v nočnem času.

(10) Sobe, sanitarije in kopalnice so opremljene s sistemom sestrskega klica.

(11) Prostori, namenjeni uporabnikom, so opremljeni s tračnim sistemom stropnih dvigal oziroma morajo omogočati uporabo prevoznega dvigala.

(12) Pohištvo ima zaobljene robove, potezne ročaje in površinsko obdelavo za enostavno vzdrževanje.

(13) Bivalni prostori uporabnikov so opremljeni s kompletom tehničnih pripomočkov za gluhe in naglušne stanovalce.

(14) V primeru francoskih oken je nameščena zunanja zaščita v obliki balkonske ograje z zgornjim oprijemalnim robom, ki sega najmanj 100 cm nad notranji gotov pod. Spodnji rob steklenih površin je v okviru ali parapetu višine najmanj 20 cm od tal.

(15) Ne glede na določbe prvega do štirinajstega odstavka tega člena se v negovalnih domovih iz tretje alineje drugega odstavka 58. člena zakona najmanj deset odstotkov posteljnih zmogljivosti organizira na način oddelka sob, pri čemer se v sobah zagotovi:

- električna napeljava skladno z zahtevami za skupino 1;
- prezračevanje v skladu z zahtevami za kvaliteto prostora II in
- na vsako posteljo se predvidi priključke za naslednje medicinske pline: 2xO₂, 1xKz, 1xVakuum.

(16) Vstop na negovalni oddelek poteka skozi vstopni filter, opremljen z umivalnikom s senzorsko armaturo ter površinami, namenjenimi hrambi opreme in pripomočkov. Izstop iz negovalnega oddelka poteka skozi izstopni filter, opremljen z umivalnikom s senzorsko armaturo, ločeno kopalnico s straniščno školjko v višini 50 do 55 cm od tal, konzolnim umivalnikom z odlagalno površino in ogledalom, prho v nivoju tlaka ter površinami za hrambo opreme in pripomočkov.

13. člen **(gospodinjske skupine)**

(1) Bivalni prostori v oskrbnih in negovalnih domovih iz druge in tretje alineje drugega odstavka 58. člena zakona se organizirajo v gospodinjske skupine.

(2) Gospodinjska skupina zajema največ 20 uporabnikov. Ima negovalno kopalnico, večnamenski prostor s čajno kuhinjo, shrambo za čisto perilo ter prostor za čistila in umazano perilo.

(3) Gospodinjska skupina za uporabnike z demenco in sorodnimi stanji zajema največ 12 uporabnikov, negovalno kopalnico, večnamenski prostor s čajno kuhinjo, shrambo za čisto perilo ter prostor za čistila in umazano perilo. Ob horizontalnih komunikacijah se zagotovi počivalne separeje. Prostori gospodinjske skupine se morajo neposredno navezovati na zelene površine ter omogočati uporabnikom z demenco samostojen dostop brez spremstva.

(4) V oskrbnih in negovalnih domovih iz druge in tretje alineje drugega odstavka 58. člena zakona se lahko za stanovalce v zadnjem stadiju demence oblikujejo negovalne oaze. Oaza je namenjena bivanju stanovalcev, ki verbalne komunikacije praviloma niso več zmožni, zato je potrebno prostor zasnovati na način, da so v njem poudarjene barve, vonjave, posebna svetloba in glasba. V okviru enega oskrbnega ali negovalnega doma je dopustno oblikovati eno oazo za največ osem stanovalcev. Velikost prostora mora biti najmanj 40 m². Število stanovalcev v oazi se ne všteva v skupno število stanovalcev gospodinjske skupine.

14. člen **(negovalna kopalnica)**

(1) Negovalna kopalnica ima površino najmanj 14 m².

(2) Minimalni standard opreme negovalne kopalnice vključuje:

- električno dvizhno kopalno kad, dostopno s treh strani ali priključek za pomično kad in voziček za tuširanje, ki omogoča nego v ležečem položaju;
- konzolni umivalnik z držali in ogledalom;
- prho brez kadi v nivoju tlaka;
- straniščno školjko s pokrovom z držali;
- omaro za hrambo čistega perila in pripomočkov za umivanje.

(3) Negovalna kopalnica je opremljena s sistemom sestrskega klica.

15. člen (skupni prostori)

(1) Skupni prostori sestavljajo večnamenski prostor in čajna kuhinja. Oprema večnamenskega prostora s čajno kuhinjo je prilagojena ergonomskim potrebam uporabnikov DO in omogoča izvajanje prostočasnih dejavnosti, družabnih prireditev in duhovne oskrbe, če za to ni predviden poseben prostor.

(2) Večnamenski prostor je namenjen uporabnikom v gospodinjski skupini in obiskovalcem. Najmanjša površina večnamenskega prostora je 1,5 m² na posteljo.

(3) Čajna kuhinja je dolžine najmanj 300 cm z delom konzolnega pulta za dostop oseb z invalidskim vozičkom in je namenjena uporabnikom in zaposlenim.

(4) Prostor za delovno terapijo je namenjen stanovalcem in zunanjim obiskovalcem. Najmanjša površina prostora je 30 m² in lahko vključuje kabinet terapevta.

(5) Prostor za fizioterapijo je namenjen stanovalcem in zunanjim obiskovalcem. Najmanjša površina prostora je 40 m² in lahko vključuje kabinet terapevta.

(6) Ne glede na četrty in peti odstavek tega člena se lahko v bivalni enoti iz prve alineje drugega odstavka 58. člena zakona prostori za izvajanje delovne terapije in fizioterapije zagotovijo v sklopu skupnih prostorov ali pa se aktivnosti izvajajo v večnamenskem prostoru. V tem primeru je treba predvideti ločene kabinete za strokovnega sodelavca oziroma pripomočke.

16. člen (prostor za čisto in umazano perilo)

(1) V okviru gospodinjske skupine se zagotovi prostor za čisto perilo ter prostor za čistila in umazano perilo.

(2) Prostor za čistila in umazano perilo je odzračevan, opremljen z umivalnikom in napravo za izpiranje ter dezinfekcijo.

17. člen (prostor za duhovno oskrbo)

(1) Prostor za duhovno oskrbo uporabnikov ima površino v velikosti najmanj 35 m².

(2) Kadar izvajalec DO v instituciji, nima posebnega prostora za duhovno oskrbo, se duhovna oskrba lahko izvaja tudi v skupnih prostorih iz 15. člena tega pravilnika.

18. člen (prostor za umrlega)

(1) Prostor za umrlega je v velikosti najmanj 16 m². Opremljen je z odrom in umivalnikom s tekočo vodo, hlajen in zračen. Prostor mora imeti ločen izhod na zunanjo, z vozilom dostopno površino.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se v bivalnih enotah iz prve alineje drugega odstavka 58. člena zakona, v katerih se nastanitev zagotavlja le v enoposteljnih sobah, lahko šteje, da je prostor za umrlega zagotovljen v sklopu bivalnih prostorov.

3.3. Prostori za zaposlene

19. člen

(prostori za zaposlene)

(1) Na vsaki etaži objekta za DO se zagotovi večnamenski prostor za osebje, v katerem je čajna kuhinja in delovni prostor. V večnamenskem prostoru je ločena čajna kuhinja, opremljena najmanj s kuhinjskim pultom, mizo in stoli v površini najmanj 10 m². Delovni prostor ima površino najmanj 10 m² in je opremljen z delovnim pultom, sistemom sestrskega klica, omarami za hrambo pripomočkov in napeljav za povezavo z informacijsko komunikacijskimi sistemi.

(2) Na vsaki etaži se načrtuje sanitarni prostor za zaposlene površine najmanj 2,5 m², opremljen najmanj s straniščno školjko in konzolnim umivalnikom z odlagalno površino in ogledalom.

(3) V objektu DO se zagotavljajo garderobni prostori za vse zaposlene, ki so centralizirani. Velikost potrebnih površin za garderobne prostore se določi po izračunu najmanj 0,7 m² neto površine na osebo, pri čemer je zaposlenemu omogočena ločena hramba osebnih in delovnih oblačil. V garderobnem prostoru se zagotovijo ločene površine za čista in nečista delovna oblačila. Garderobe morajo biti prezračevane.

(4) V garderobnem prostoru se zagotavlja prostor za sanitarije, opremljen najmanj s straniščno školjko, konzolnim umivalnikom z odlagalno površino in ogledalom ter prho v nivoju tlaka.

(5) Prostore uprave imajo stavbe, v katerih so sedež uprave in računovodska ter administrativna služba. V prostorih za opravljanje upravno-administrativnih in finančno-računovodskih nalog se upošteva 7 m² površine na zaposlenega delavca.

20. člen

(drugi prostori, povezani z delom zaposlenih)

Prostori za izvajanje zdravstvene oziroma socialnovarstvene dejavnosti se načrtujejo skladno s področnimi predpisi.

3.4. Gospodarsko servisni prostori

21. člen

(gospodarsko servisni prostori)

Gospodarsko servisni prostori so:

1. kuhinja,
2. prostor za sprejemanje umazanega perila in pralnica,
3. prostor za vzdrževanje in shrambo čistega perila,
4. prostori za vzdrževanje in hrambo čistilne opreme,
5. prostori za zbiranje odpadkov in
6. pomožni prostori.

22. člen

(kuhinja)

(1) Praviloma se v objektu DO zagotovi centralna kuhinja.

(2) Centralna kuhinja je kuhinja, ki pripravlja prehrano za potrebe uporabnikov DO, zaposlenih pri izvajalcu DO in zunanjih odjemalcev.

(3) Objekt DO, ki nima svoje kuhinje, in se vanj dovažata pripravljena hrana, ima razdelilno kuhinjo.

(4) Razdelilna kuhinja je kuhinja, v kateri je mogoče razdeljevanje prehrane iz centralne kuhinje ali kuhinje zunanjega ponudnika. Razdelilna kuhinja ima opremo za dodelavo obrokov in kuhinjske pripomočke za homogenizacijo posameznih jedi.

(5) Velikost kuhinje je prilagojena načrtovanemu številu posteljnih zmogljivosti v skladu z 2. členom tega pravilnika in zunanjih odjemalcev.

(6) Ne glede na način zagotavljanja prehrane mora biti za uporabnike DO zagotovljena prehrana v skladu s smernicami za izvajanje prehranske oskrbe Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

23. člen **(prostori pralnice)**

(1) Nečisto perilo se zbira in sortira v vsaki etaži. Iz etaž se perilo v posebnih vrečah transportira v centralno zbirno mesto pralnice.

(2) Področja pralnice so glede na funkcijo in higienske zahteve razdeljena na naslednja območja:

- čisto območje;
- nečisto območje;
- območje tehničnih prostorov (šivanje, likanje ipd.).

(3) Vsaj en pralni stroj ustreza zahtevam za pranje tekstilij, ki prihajajo iz območja okužb.

(4) Izvajalec DO lahko zagotovi pranje perila pri zunanjem izvajalcu. Če v objektu DO ni pralnice, se v objektu DO zagotovi prostor za zbiranje umazanega perila in prostor za shrambo in vzdrževanje čistega perila.

24. člen **(prostori za vzdrževanje in hrambo čistilne opreme)**

Glavni prostor za opremo za čiščenje je praviloma lociran v kletni etaži v bližini vertikalnega komunikacijskega jedra objekta. V vsaki etaži objekta se nahajajo prostori, namenjeni pripomočkom za čiščenje oziroma za delo čistilnega osebja. Dimenzija glavnega prostora za opremo za čiščenje je najmanj 20 m², dimenzije prostora na etaži pa najmanj 5 m².

25. člen **(prostori za zbiranje odpadkov)**

(1) Objekt ima zbiralnico za ločeno zbiranje odpadkov. Zbiralnico odpadkov sestavljajo: prostori za zbiranje komunalnih odpadkov, prostori za zbiranje nenevarnih odpadkov iz zdravstva, nevarnih odpadkov iz zdravstva, odpadne embalaže in ostali odpadkov, ločeno glede na vrsto odpadka.

(2) Če je zbiralnica organizirana v zaprtem prostoru, mora biti odzračevana in hlajena. Prostor za infektivne odpadke je odzračevan z ločenim sistemom.

(3) Objekt ima centralno zbirališče za vse vrste odpadkov. Lokacija zbiralnice odpadkov je ob oziroma na gospodarskem dvorišču, dostopna za vozila za odvoz odpadkov, vendar stran od dostavnih površin in drugih dovozov v objekt DO.

26. člen **(pomožni prostori)**

Pomožne prostore predstavljajo prostori za hrambo živil, čistil, shrambo pripomočkov in orodja, kurilnica oziroma toplotna postaja, strojnica klimata ter prostori za tehnično osebje.

3.5. Stanovanjske skupine

27. člen

(stanovanjska skupina)

(1) Stanovanjska skupina je namenjena tistim upravičencem do DO, ki lahko živijo v namestitvah s podporo in z namenom, da se v čim večji meri enakopravno vključujejo v skupnost.

(2) Stanovanjska skupina se oblikuje za največ šest oseb.

(3) Obvezni prostori stanovanjske skupine so:

- sobe uporabnikov
- dnevni prostor in kuhinja z jedilnico
- kopalnica in sanitarije.

(4) Sobe uporabnikov so eno ali dvoposteljne z naslednjo velikostjo:

- enoposteljne sobe najmanj 10 m² in
- dvoposteljne sobe najmanj 14 m².

(5) Dnevni prostor mora omogočati dnevno bivanje, prostočasne dejavnosti, srečanja in družabno življenje uporabnikov. Dostop do dnevnega prostora ne sme biti čez druge obvezne prostore. Velikost dnevnega prostora mora biti najmanj 15 m². Če so dnevni prostor, kuhinja in jedilnica v enem prostoru, je velikost prostora najmanj 25 m².

(6) Velikosti sanitarnih prostorov so:

- kopalnice najmanj 6 m² in
- sanitarij najmanj 1,20 m².

(7) Kopalnica in sanitarije so dostopne s hodnika. Kopalnica in sanitarije so lahko združene. V kopalnici morata biti mogoča namestitvev in priključek pralnega in sušilnega stroja.

3.6. Prostori za opravljanje zdravstvene dejavnosti pri izvajalcih DO v instituciji

28. člen

(prostori za opravljanje zdravstvene dejavnosti)

(1) Izvajalec DO v instituciji iz druge in tretje alineje drugega odstavka 58. člena zakona, ki v skladu s predpisi s področja zdravstvene dejavnosti za uporabnike opravlja tudi zdravstveno dejavnost, zagotavlja prostore za:

- hrambo zdravil;
- ambulantno dejavnost in
- osebje.

(2) Prostori iz prejšnjega odstavka se načrtujejo v skladu s predpisi s področja zdravstvene dejavnosti, tehničnimi smernicami za gradnjo zdravstvenih objektov in pravilnikom, ki ureja sprejem, shranjevanje in sledljivost zdravil.

(3) Izvajalci DO v instituciji iz tretje alineje drugega odstavka 58. člena zakona, ki v skladu s četrtem odstavkom 58. člena zakona za uporabnike zagotavljajo tudi ambulantno rehabilitacijsko dejavnost in rehabilitacijo z nastanitvijo, pri načrtovanju prostorov za opravljanje rehabilitacijske dejavnosti upoštevajo predpise s področja zdravstvene dejavnosti in tehnične smernice za gradnjo zdravstvenih objektov.

29. člen

(dnevna oblika varstva)

(1) Namen dnevne oblike varstva je organiziranje časovno omejenih oblik DO, ki ne vključujejo namestitve. Upravičenci, ki DO koristijo v dnevni obliki, dnevno prihajajo v prostore izvajalca DO.

(2) Pri načrtovanju objektov za izvajanje dnevne oblike varstva se smiselno upošteva zahteve iz tega pravilnika.

(3) Prostori za izvajanje dnevni oblik DO obsegajo najmanj:

1. predprostor z garderobo za uporabnike DO;
2. dnevni prostor z jedilnico, pri čemer se kot minimalna površina upošteva 1,5 m² na uporabnika DO. Dnevni prostor ne sme biti manjši od 30 m²;
3. prostor za počitek uporabnikov DO, pri čemer se kot minimalna površina upošteva 1,5 m² na uporabnika DO;
4. lastno ali razdelilno kuhinjo;
5. ločene sanitarije za uporabnike, obiskovalce in zaposlene;
6. delovni prostor za osebje;
7. garderobe za osebje;
8. prostor za opremo in delovne pripomočke in
9. prostor za zbiranje nečistega materiala.

(4) Če ima izvajalec DO več enot za izvajanje dnevne oblike varstva znotraj istega objekta, so lahko garderobni prostori za osebje, prostor za opremo in delovne pripomočke in prostor za zbiranje nečistega materiala združeni.

V. POGOJI ZA IZVAJALCE DO NA DOMU

30. člen

(poslovni prostori izvajalcev DO na domu)

(1) Izvajalec DO na domu zagotavlja poslovne prostore, namenjene za izvajanje storitev DO. Poslovni prostor je lahko tudi prostor, ki se uporablja za drug namen, če omogoča organizacijo potrebnih aktivnosti z uporabniki in zaposlenimi.

(2) Prostor iz prejšnjega odstavka vključuje najmanj:

- prostor, namenjen za opravljanje upravno-administrativnih in strokovnih nalog;
- garderobo za zaposlene;
- prostor za opremo in delovne pripomočke;
- čajno kuhinjo za zaposlene;
- sanitarije za zaposlene in uporabnike.

(3) Prostor ima napeljavo za telekomunikacijske priključke in povezavo z informacijsko komunikacijskimi sistemi.

31. člen

(tehnični pogoji za izvajanje DO na domu)

(1) V primeru, da se v skladu s petim odstavkom 58. člena zakona na istem naslovu kot DO na domu izvaja oskrba za do šest uporabnikov, izvajalci DO iz 57. člena zakona organizirajo nastanitev na način, da:

- so spalni prostori posameznega uporabnika DO oziroma para praviloma ločeni od drugih bivalnih in spalnih prostorov in niso prehodni;

- sta na šest uporabnikov DO vsaj dve kopalnici površine najmanj 3,5 m², opremljena najmanj s straniščno školjko, pri čemer je zgornji rob WC školjke v višini 50 do 55 cm, z držali, konzolnim umivalnikom z odlagalno površino in ogledalom, ki mora biti nameščeno do višine, ki omogoča uporabo tudi osebam na invalidskem vozičku ter prho v nivoju tlaka in niso prehodni;
- je zagotovljena komunikacijska pot za osebe z različnimi oviranostmi;
- se zagotovi skupni prostor z jedilnico in čajno kuhinjo.

(2) Minimalni pogoji za izvajanje DO na domu upravičenca so:

- zagotovitev ogrevanja stanovanjskih prostorih uporabnika DO;
- preskrba s pitno vodo;
- preskrba z električno energijo.

(3) Če na domu upravičenca niso zagotovljeni minimalni pogoji za izvajanje DO na domu, izvajalci DO obvestijo krajevno pristojni center za socialno delo, ki ravna v skladu s svojimi pristojnostmi. V primeru prisotnih različnih bolezenskih stanj ali invalidnosti pri uporabniku DO mora uporabnik uporabljati predpisane medicinske pripomočke, ki so predmet pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. V primeru, da uporabnik ne uporablja predpisanih medicinskih pripomočkov, ki omogočajo varno izvajanje DO, izvajalci DO lahko odklonijo opravljanje DO. Izvajalci DO o tem obvestijo krajevno pristojni center za socialno delo, ki ravna v skladu s svojimi pristojnostmi.

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

32. člen **(dosedanji izvajalci DO)**

(1) Za objekte izvajalcev DO iz 129. člena zakona, za katere je bila pogodba za izdelavo projektne dokumentacije podpisana pred začetkom uporabe tega pravilnika, še naprej veljajo določila Pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih za izvajalce socialnovarstvenih storitev (Uradni list RS, št. 67/06 in 135/21).

(2) Za obstoječe objekte izvajalcev DO iz 129. člena zakona se za zagotavljanje minimalnih prostorskih, tehničnih in varnostnih pogojev v primerih rekonstrukcije in investicijsko vzdrževalnih del še naprej uporablja Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih za izvajalce socialnovarstvenih storitev (Uradni list RS, št. 67/06 in 135/21).

33. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. 1. 2024.

Št. 0070-100/2022
Ljubljana, dne 16. januarja 2023
EVA 2022-2711-0054

Danijel Bešič Loredan
minister
za zdravje

Soglašam!

Luka Mesec
minister
za delo, družino, socialne zadeve
in enake možnosti